

Eiropas Komisijas LIFE Vides programmas līdzfinansētā projekta

**“Ūdens struktūrdirektīvas un Biotopu direktīvas harmonizācijas adaptācija un integrētas darbības
saldūdens kvalitātes uzlabošanai Salacas upes daļbaseinā”**

(LIFE IS SALACA)

Granta vienošanās 101114155 — LIFE22-ENV-LV-LIFE IS SALACA

Nodevums D2.7

Izveidota kopīga datu bāze

**Aktivitāte “T 2.4.1. Pieejamo datu par virszemes ūdeņiem un ES nozīmes biotopiem apkopošana un
izvērtēšana”**

Pārskata autori: LVGMC, DAP, BIOR

Ilga Kokorīte, Lauma Vizule – Kahovska, Linda Uzule, Laura Grīnberga, Kaspars Abersons

30.06.2024.

Izmantotie saīsinājumi:

- LIFE IS SALACA – Projekts
- ŪSD – Ūdens struktūrdirektīva
- BD – Biotopu direktīva
- ŪO – Ūdensobjekts
- DAP – Dabas aizsardzības pārvalde
- LVĢMC - Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
- BIOR - Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts

Dokuments sastāv no:

- Nodevums D2.7.
- Pielikums T2.4_CommonDatabase.xls
- Pielikums T_2_4_LAT_ENG.shp

Aktivitātes T.2.4. "Sagatavošanās darbi direktīvu harmonizācijas darbību adaptācijai Salacas upes dalbaseinā" īss apkopojums

Aktivitāte	Iesaistītie projekta partneri	Mērķis	Sasniedzamais rezultāts	Sasaiste ar citām projekta aktivitātēm
T.2.4.1. Pieejamo datu par virszemes ūdeņiem un ES nozīmes biotopiem apkopšana un izvērtēšana		Sagatavot pieejamo datu datubāzi, kas tiks izmantota tālākās projekta aktivitātēs	M16 Koncepts kopīgajai datubāzei D2.7 Pabeigta kopīgā datubāze	T.2.4.2, T.3.5., T.2.3, T.3.1., T.3.4
T.2.4.2 Vietu izvēle monitoringa un hidromorfoloģiskā novērtējuma veikšanai un piemērotākās metodikas izvēle	Atbildīgais partneris: LVĢMC Iesaistītie partneri: DAP, BIOR	Identificēt atbilstošākās vietas hidromorfoloģisko un bioloģisko apsekojumu veikšanai, izstrādāt vienotu metodoloģiju apsekojumu veikšanai	M17 Hidromorfoloģiskā un bioloģiskā monitoringa vietu saraksta izveide D2.8 Hidromorfoloģiskā un bioloģiskā monitoringa vietu saraksts M18 Harmonizēta hidromorfoloģiskā metodoloģija D2.9 Harmonizētās hidromorfoloģiskās metodoloģijas pārskats un lauka darbu protokoli	T.3.5.

LIFE IS SALACA projektā izveidota datubāze, kurā apkopota informācija par virszemes ūdeņu ekoloģiskās kvalitātes un saldūdeņu biotopu monitoringa, kā arī dažādu citu apsekojumu

rezultātiem, piemēram, apsekojumu dati dažādu īstenoto projektu ietvaros, Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta ilgtermiņa pētījumu dati. Salacas sateces baseina ūdeņos. Datubāze sastāv no:

- ✓ fizikāli-ķīmisko parametru mērījumu un analīžu rezultātiem, t.sk., ūdens temperatūras, pH, elektrovadītspējas, izšķīdušā skābekļa, biogēno elementu, galveno neorganisko jonu, smago metālu, organisko vielu, prioritāro un bīstamo ķīmisko vielu koncentrācijas ūdenī. Analīžu dati apkopoti par laiku no 2000. līdz 2023. gadam. Uz 30.06.2024. datubāze satur 25 565 ierakstus.
- ✓ hidromorfoloģisko kvalitāti raksturojošiem rādītājiem, piemēram, novērtējumu par upes gultnes dabiskumu (ir vai nav taisnota, cik % dabiska), par antropogēnajiem zemes lietojuma veidiem, HES un citu aizsprostu ietekmi, notekūdeņu attīrīšanas iekārtām un purvu īpatsvaru baseinā. Uz 30.06.2024. datubāze satur ierakstus par 20 upju posmiem.
- ✓ makrofitu apsekojuma rezultātiem – ietver informāciju par sugu sastāvu un sastopamību apsekotajā 100 m upes posmā. Informācija apkopota par laiku no 2007. līdz 2023. gadam. Uz 30.06.2024. datubāze satur 617 ierakstus.
- ✓ fitobentosa aļģu novērojumu rezultātiem – ietver informāciju par konstatētajām sugām un kramajģu vāciņu skaitu. Informācija apkopota par laiku no 2014. līdz 2022. gadam. Uz 30.06.2024. datubāze satur 192 ierakstus.
- ✓ zoobentosa organismu novērojumu rezultātiem – ietver informāciju par konstatētajām sugām un īpatņu skaitu. Informācija apkopota par laiku no 2006. līdz 2022. gadam. Uz 30.06.2024. datubāze satur 2 801 ierakstu.
- ✓ Zivju faunas novērojumu rezultātiem, ietverot aprēķināto zivju indeksu un ekoloģiskās kvalitātes novērtējumu pēc zivju sabiedrībām konkrētajā novērojumu vietā. Informācija apkopota par laiku no 1992. līdz 2022. gadam. Uz 30.06.2024. datubāze satur 596 ierakstus.
- ✓ Biotopu kvalitātes apsekojuma rezultātiem, kur ietverta informācija par upes tipu, biotopu variantu un apakšvariantu, upes kritumu, zemes lietojuma veidu sateces baseinā, gultnes substrātu, upes aizaugumu, aprēķināto upju makrofītu indeksa MIR vērtību u.c. Informācija apkopota par laiku no 2017. līdz 2019. gadam. Uz 30.06.2024. datubāze satur 83 ierakstus.

Izveidotā datubāze MS Excel formātā *T2.4._CommonDatabse.xlsx* pievienota šim pārskatam. MS Excel datubāzei ir izveidots pielikums apveidfailu formātā (*.shp). Tajā iekļauti LVĢMC un BIOR monitoringa staciju, LUBI vēsturiskā monitoringa dati, kā arī DAP biotopu poligonu viduspunkti.

Datubāze veidota tā, lai projekta gaitā to varētu papildināt ar jauniem datiem. Šī datubāze tiks izmantota, lai izvēlētos piemērotākās monitoringa un praktisko upes tīrīšanas darbu vietas, sniegs būtisku ieguldījumu ŪSD un BD harmonizācijas procesā, kā arī šie dati tiks izmantoti Natura 2000 teritorijas "Salacas ieleja" dabas aizsardzības plāna izstrādē.

Tā kā datubāzē iekļautie dati var saturēt sensitīvu informāciju par apdraudētām sugām vai biotopiem, tad tai ir noteikts ierobežotas pieejamības statuss (R-UE/EU-R-EU Classified).